

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje problematice klientů terapeutických komunit pro drogově závislé, kteří mají vedle diagnózy závislosti zároveň ještě přidružené psychické onemocnění.

Teoretická část se zabývá definicí a popisem duálních diagnóz, prevalencí osob s duální diagnózou a dále popisuje možnosti léčebných přístupů ke klientům s jejich specifickými nároky. V neposlední řadě je pozornost věnována teorii sebemedikace symptomů psychického onemocnění návykovou látkou, která podporuje teoretický model vzniku závislosti jako důsledku reakce na psychiatrické onemocnění.

Výzkumné šetření bylo realizováno na výzkumném souboru, který byl tvořen všemi klienty aktuálně se léčícími ve dvou terapeutických komunitách pro drogově závislé v červenci v roce 2015. Výzkum byl proveden formou kvantitativního designu prostřednictvím nestandardizovaného dotazníku.

Z výzkumu vyplývá, že z celkového počtu oslovených respondentů, mělo 79 % psychiatrickou diagnózu vedle diagnózy závislosti. Nejčastěji se jednalo o uživatele pervitinu a více látek současně. Ze skupin psychiatrických onemocnění byly nejpočetněji zastoupeny poruchy osobnosti, depresivní poruchy a poruchy psychotického spektra.

U respondentů, kteří uvedli užívání návykových látek za účelem potlačení psychopatologických symptomů, došlo během léčby v TK k ústupu ve většině symptomů.

Tato studie naznačuje souvislost mezi poruchami pozornosti a chování a pervitinem, poruchami osobnosti a psychotickými poruchami a užíváním pervitinu a THC. Mezi uživateli opiátů se nejčastěji vyskytovaly deprese a smíšené poruchy osobnosti, zároveň často docházelo ke kombinaci opiátů a benzodiazepinů.

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o pilotní studii provedenou na výzkumném vzorku pouze dvou konkrétních zařízení, není možné výsledky výzkumu zobecňovat a vztahovat na celou populaci klientů s duální diagnózou.

Klíčová slova: duální diagnóza – léčba závislosti – terapeutická komunita – sebemedikace – pozdní abstinenci psychopatologie